

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 8. XIV aastakäik

19. aprillil 1939

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 3.50
Poolaastas . . . „ 2.00
Välismaale . . . „ 7.00
Poolaastas . . . „ 4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

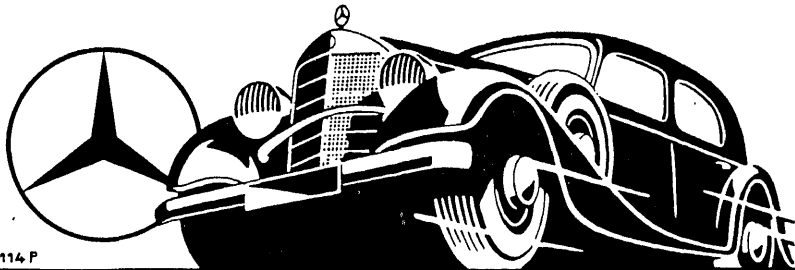
Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{1}$ lhk. . . kr. 40.00
 $\frac{1}{2}$ „ . . . „ 22.00
 $\frac{1}{4}$ „ . . . „ 12.00
Kaanekülgedel—kokkuleppel

„KOIT“

SISU: Riigikaltsemaks. Äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõtet tõlgitsetagu korrektsest. Raskused laevade dokkimisel kodumaal. Kosmeetika-, ravivahendite ja maitseainete müük. Kaubandus-tööstuskoja sekretäride päev. Kas võib olla täis-osaanikuks mitmes ühingus. Toorlinavabrikute küsimusest. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Välisbörssid. Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna fondi-börsi kursisedelid

114 P

MERCEDES-BENZ

SÕIDUAUTOD, VEOAUTOD ja OMNIBUSEALUSED

diisel- ja bensiinimootoriga
1—10-tonnise kandejõuga

J. CH. KOCH,

VENE TÄNAV 12

TALLINN

TELEFON 478-63

KREENHOLMI PUUVILLASAADUSTE MANUFAKTUURI OSAÜHISUSE

juhatusel on au osanikke põhikirja § 19 põh-
jal paluda laupäeval, 6. mail 1939. a., kell 12
juhatuses ruumes Tallinnas, Pikk 68, peetavale

korralisele peakoosolekule

PÄEVAKORD:

1. 1938. a. aruande ja bilansi läbivaatamine ja kinnitamine.
2. 1939. a. kulude eelarve kinnitamine.
3. Valmised põhikirja kohaselt.
4. Kinnisvarade ostmine, müümine, koor-
mamine ja renditamine.
5. Jooksvad asjad.

Riigikaitsemaks

Viimase aja maailmapoliitilised sündmused on sundinud energilisemale endakaitsele mõtlema ka neid rahvaid, kelle juures riigikaitseküsimused kas geopoliitilistel või muudel kaalutlustel ei ole erilist foorseerimist leidnud. Me näeme, et kõikides riikides tehakse üha suuremaid pingutusi ja kulutusi riigi relvastatud jõu tugevdamiseks, sest rahvas, kel puudub võitlustahe ja vajaline ajakohane relvastus ning kes loodab ainult teiste abile, ei ole võimeline elama vaba rahvana.

Eesti rahvas oma riikliku iseseisvuse relvadega kättevõidelnuna kuulub nende hulka, kes alati on valmis seda iseseisvust kaitsma ja selleks kõiki võimalikke ohvreid tooma. Me oleme ka teadlikud, et meie rahvamajanduslik iseseisvus ei ole mõeldav riikliku ega poliitilise iseseisvusega, ja seepärast on eriti eramajandusringkonnad kogu iseseisvuse aja pidanud oma aukohuseks kõigiti kaasa aidata riigi julgeoleku kaitsele. Selles mõttes kõik mõtlejad majandusringkonnad tunnistavad kavatsetava riigikaitsemaksu mõõdapääsmatulus ja rõhutavad meie riigikaitse pideva tugevdamise ja meie riigi kaitsevahendite täiendamise ning uuendamise kiiret vajadust hoolimata sellest, et meil lasuva kiireltaliti suure maksumäärade ja maksupinge juures uus riigikaitsemaks on raske kohustus.

Kuna riigikaitsemaksuks võetavad summad peavad laekuma esialgselt kavatsetud 10 aasta asemel 5 aasta jooksul, siis arusaadavalt tõstab see maksupinget tunduvalt rohkem, ja seepärast loodavad majandusringkonnad, et riigivõim seda arvestades aitaks omalt poolt luua eeldusi, mis võimaldaksid meie eramajandusele säilitada vähimalt ta senist positsiooni meie rahvamajanduses ja seega kindlustaksid maksude laekumise vajalisel määral. Ei tule unustada ka võimalikke tagasilööke majanduselus, mis omalt poolt üldiselt raskendaksid riigile vajalike tulude laekumist, ja selle vältimiseks tuleb kõigiti hoolt võtta, et meie tööstuslik toodang ei väheneks. Siin näeksid majandusringkonnad, et riigivõim ei kitsendaks senisest rohkem eramajanduse tegevusvälja, olgu see uute mittehädavajalike riiklike investeeringute või uute monopolide sisseadmisega, nagu näiteks linamonopol. Kõrgemused on näidanud, et riikliku iseloomuga monopolistlikud ettevõtted püüavad end mitmeti asetada soodsamasse olukorda ja sageli nii otseselt kui ka kaudselt saada riigilt majanduslike soodustusi kas või juuremaksude näol. Ka

peaks hoiduma uute kohustuste pealepanemisest sotsiaalalal, samuti tuleks silmas pidada elukallidust ja selle senisel tasemel hoidmiseks palgaküsimus seada sõltuvusse tööliste produktiooni tõusust. Samuti tuleks edasi lükata soodsamatele aegadele kõik kulutused, mis ei ole otse hädavajalised.

Majandusringkonnad on taie tunnustusega vastu võtnud majandusministri seletuse ajakirjanduse esindajatele selles osas, kus tehti teatavaks, et Vabariigi Valitsus on otsustanud edasi lükata mõned esialgsed riigilt kulutusi nõudvad kavad, et seega luua soodsamaid võimalusi riigikaitse vajaduste kiiremaks teostamiseks.

Majandusringkonnad on usus, et riigikaitsemaksust laekuvad summad kulutatakse esimeses järjekorras meie kaitsejõududele moodsate relvade ja tehnilise varustuse soetamiseks ja et seega tõstetakse meie kaitsejõudude löögivõimet. Kuna meil puudub oma sõjatööstus, siis on paratamatu, et sõjavarustuse tellimised antaks välismaale, kuid loodetavasti saaks osa neist täita ka kodumaal ja meie piiratud ressursside juures on tähtis iga vähingi kokkuhoitud välisvahut summa.

Osutades suurt tähtsust meie riigikaitsele ei tohi sealjuures ka unustada neid allikaid, kust selleks majanduslike võimalusi ammutatatakse, eriti meie eksporttööstust, mille väljaarendamine ja millele riiklike kaubalepingute näol tegevusvõimaluste muretsemine peaks senisest enamal määral leidma tähelepanu.

Majandusringkonnad hindavad elukogemustele rajatud kaime asjalikkusega ka neid olukordi, millesse võib asetada riigikaitse vajadus ühe osa meie tööstusest. Tööstuse mobilisatsioon riigikaitse vajadusiks vajab palju ettevaatlikku kalkuleerimist. Kaalumatud sammud siin võivad viia tööstuse tootmise halvamisele. Äpardused sel alal on välditavad vaid kaitse ülesandeid teostavate ja tööstuslike ringkondade avameelse ning tiheda kontakti teel.

Majandusringkonnad loodavad, et riigivõim, arvestades siinkohal avaldatud mõtteid, aitaks omalt poolt kaasa, et uute kohustuste tõttu meie rahvamajanduse tootmisvõime ei väheneks, vaid kasvaks, ja et riigikaitsemaks suurenevast maksupingest hoolimata laekub loodetavas summas ja võimaldab meie riigi relvastuskava elluviimist terves ulatuses.

Äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõtet tõlgitsetaegu korrektselt

Eraettevõtete Ametnikkude Koja poolt on juhitud Kaubandus-tööstuskoja tähelepanu sellele, et osa ettevõtjaid tõlgendavat möödunud aastal maksuma hakanud äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõtet väärilt — halvendades seadusele toetudes töövõtjate, äri- ja kontori ametnike, enne kõnesoleva seaduse avaldamist maksuvusel olnud töötingimusi. Seejuures antavat mõista, et uue seaduse eeskirjad otsekui kirjutaksid ette säärase talitusviisi, et sel teel äri- ja kontori ametkonna töötingimusi ettevõteteis ühtlustada.

Eraettevõtete Ametnikkude Koda palub Kaubandus-tööstuskoda omalt poolt juhtida ettevõtjaskonna tähelepanu seaduse õigele mõttele ja sihile, pannes ettevõtjaskonnale südamele jätta kehtima töövõtjate suhtes kõik enne äride ja kontorite töökorralduse seaduse kehtimahakkamist maksuvusel olnud töötingimused, kui võrd need on paremad seaduses ettekirjutatuist. Eriti käib viimane soov äri- ja kontori teenijaskonna suvepuhkuse kohta.

Kaubandus-tööstuskoda on juba eelmisel aastal oma lehe veergudel selgitanud äride ja kontorite töökorralduse seaduse sihti ja mõtet. Sel-

lekohaselt oli äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõtteks parandada äri- ja kontori ametkonna töötingimusi just neis ettevõteteis, kus need olid eriti halvavad. Sellest sõltuvalt sisaldab seadus ka minimaalse kirju palgalise puhkuse kestvuse, selle väljateenimise aja, ületundide eest tasumise jne. kohta. See tähendab, seadus määrab, missugused vähimalt peavad töötingimused olema. Seaduseandja tahteks ei ole olnud töötingimuste ühtlustamine ja sellega endiste, seaduse minimaalsete paremate, töötingimuste halvendamine, nagu seda Eraettevõtete Ametnikkude Koja andmeil mõnede ettevõtjate poolt tõlgendatavat.

Kuigi Kaubandus-tööstuskojal ei ole teada juhtumeid, kus kõnesolevale seadusele toetudes on töötingimusi halvendatud, paneb Kaubandus-tööstuskoda nüüd, suvepuhkuste alates, siiski kõigile ettevõtjale südamele oma lähemate kaastööliste, äri- ja kontori ametnikkude, endisi töötingimusi mitte halvendada, püüdes võimalust mööda neid koguni parandada. Moodsustab ju rahuldatud teenijaskonnad, eriti ärides, ikküllalt olulise teguri ettevõtte tegevuse tulemuste kujunemisel.

Raskused laevade dokkimisel kodumaal

Laevade dokkimisel ja remontimisel Tallinas on tekkinud raskused ja ummik, mille tõttu dokkimise ja remonttööde läbiviimiseks paljud Eesti laevad on sunnitud minema välissadamasse.

Tavaliseks kaubalaevade dokkimise hooajaks meil on kevad — märtsist kuni maiani, mil prahtur harilikult on vaikne, kliimateatilisest tingimused aga võimaldavad dokkimise ja värvimise läbiviimist, ja mil suur osa laevu koguneb Tallinna metsaveo navigatsioonihooaja algust ootama.

Et sel perioodil osutuks võimalikuks rahuldada vähegi elementaarseid dokkimise ja remondi nõudeid, on vajalik, et tehased koondaksid kogu oma energia ja tähelepanu dokkimise ja remonttööde kiiruse tõstmisele, töötades aladel, kus tekivad ummikud, nagu dokkimine ja dokkitööd, vahetustega, loobudes selleks ajaks

puhvertoist, mida võiks teostada varem või hiljem.

Jälgides käesoleva aasta kevadel dokkimise korraldust Riigi Sadamatehastes peame kahjuks märkima, et viimane põhjustab veeligi suuremat viivitust laevade dokkimisel. Allates märtsikuu algusest senini on üks dokkidest remondis. Teise suuremasse dokki on kauemaks ajaks üles tõstetud niigile ehitatav pfiirivalvelaev, missugust tööd oleks võidud teha kas varem või hiljem, mitte aga kõige kibedamal kaubalaevade remonteerimise sesoonil. Tagajärjeks on, et dokkide läbilaskevõime on vähenenud miinimumini ning tehase poolt antakse laevade dokkimiseks kuni ühekuulisi tähtaegu või ei suudeta üldse mingeid kindlaid tähtaegu anda.

Kuna ka Peetri Tehaste ellingu kordaseadmise küsimus, millele korduvalt oleme tähelepa-

nu juhtinud, ei ole edasi nihkunud ning see eling elab tegelikult oma viimseid päevi, suutes tõsta vaid alla 250—300 tn. raskeid laevu, siis peame tõsiselt kiartma, et ka värksemate laevade dokkimine on sattumas ummikusse ning hakkab tulevikus veelgi nohkem koorutama suuri dokke, nagu see on ilmnenu kujukalt juba viimasel ajal.

Kõige selle tagajärjeks on, et laevad dokkide ootamisel ja dokkide tööd el kaotavad palju aega ning on sunnitud dokkima väljaspool Eestit. Kuna aga ühel ajal dokkimisega teostatakse ka teisi remonte, siis ka viimased lähevad kodu-

maale kaduma mitte ükski sadamatehaste, vaid ka teiste töökodade ja ettevõtete tööde mäol. Arvestades meie kaubalaevastiku remontide väärtust aastast ca 1,5 milj. kr. näeme, et siin on tegemist summaga, mille kaotamine on rahvamajanduselle küllalt oluline.

Eeltoodule tähelepanu pöördes on Kaubandus-tööstuskoda pöördunud teedeministri poole, pütudes võtta ligemale uurimäsele laevade dokkimise ja remondi küsimuse, lootes, et sel ajal võetakse tarvitusele abinõusid, mis võimaldavad kodumaal dokkimise parema korralduse.

Kosmeetika, ravivahendite ja maitseainete müük

Kaubandus-tööstuskoja tähelepanu on korduvalt juhitud asjaolule, et paljud toiduainete-, pudu- ja segakauplused müüvad muude hulgas ka niisuguseid kosmeetilisi preparaate, millede müük vastavate määruste põhjal on lubatud ainult apteekidele ja Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele või Farmaatsia Osakonnalt avamise ja pidamise loa saanud nohu-, kosmeetika- ja värvikauplustele.

Arusaamatuste ärahoidmiseks toome allpool väljavõttena Riigi Teatajast (vt. RT nr. 83 — 1934, nr. 90 — 1934, nr. 5 — 1935, nr. 91 — 1935, nr. 72 — 1937 ja RT nr. 29 — 1939) nende kodumaal valmistatud farmatseutiliste, kosmeetiliste ja dieteetiliste preparaatide nimestiku, milliseid preparaate võivad müüa toiduainete-, pudu- ja segakauplused. Toodud nimekirjas on märgitud ka vastavaid aineid valmistavate ettevõtete nimetused, seega võib müüa ainult nende ettevõtete saadusi.

Kodumaal valmistatud farmatseutiliste, kosmeetiliste ja dieteetiliste preparaatide nimekirja, mis on lubatud müügiks toiduainete-, pudu- ja segakauplustes.

Keemialaboratoorium ARBO, Tartus.

Hambapasta „Kristall“.

Laboratoorium ARS, Narvas.

Brioliin.

Hambapulber „Dentaal“.

Kölnivesi.

Puuder „Leda“.

Rasvapuuder.

Veshetal.

Keemiatehas AROOM (end. Stange), Tallinnas.

Brillantine.

Brioliin.

Eau de Cologne.

Glütseriin-veluur.

Hambapasta.

Hambapulber.

Hambaseep „Dens“.

Huultepumata.

Juukseõli.

Käharpea šampoon.

Küüntelakk.

Küünepoleerimise pulber.

Lillekõlnivesi.

Lõhnaõlid.

Odol hambapasta.

Puuder „Ilona“ Veloutine.

Rouge, kuiv.

Rouge, pasta.

Šampoon „Schwarzkopf“.

Solvoliit hambapasta.

Tualettvaseliin.

Veshetaal.

Eesti Tarvitajateühisuste Keskühisuse kosmeetikalaboratoorium, Tallinnas.

Hambapulber.

Juukseõli.

Kölnivesi.

Kölnivesi, lille.

Kölnivesi kolmekordne.

Vežetal.

A/S. EPHAG'i laboratoorium, Tallinn.

Aok-Seesand-Mandelkleie.

Brillantine, määre.

Brillantine, vedel.
 Glycerin-Velour.
 Hambapasta.
 Hambapasta „Doramad“.
 Hambapulber.
 Hambapulber „Peroxydol“.
 Isis Eau de Cologne.
 Isis hambapasta.
 Isis huulepulgad.
 Isis küünelakk.
 Isis näovesi.
 Isis pastellvärvid (mink).
 Isis puuder.
 Juukseõli.
 Kulmupulgad, pruunid ja mustad.
 Kulmuvärv, pruun ja must.
 Kölnivesi — Eau de Cologne superieur.
 Kölnivesi lillelõhnaga.
 Lavendelõis Eau de Lavende
 Lotion vegetale aux fleurs.
 „Milvi“ piparmündihambapasta.
 Okasmetsa lõhn.
 Ozonol Zahnpasta.
 Pa-Mu juuksefiksatiiv.
 Pa-Mu puuder.
 Poudre Coamon.
 Talkpuuder (Talcum cosmeticum).
 Vegetal II sort.
 Vivomalt.

A/S. EPHAG'i laboratoorium, Tallinn
 (A/S. Kurrot & Benkson'ile lubatud preparaadid).
 Brillantinekroom.
 Brioliinkroom.
 Eau de Cologne Verly Paris.
 Eau de Cologne Russe Verly Paris.
 Eau de Cologne peavesi J. M. F.
 Glütseriin-veluur.
 Hambapasta „Benediktins“.
 Hambapasta vahutav „Benediktins“.
 Hambapasta.
 Hambapulber „Benediktins“.
 Hambapulber.
 Kölnivesi.
 Kölnivesi Johann M. F.
 Kölnivesi Fascinata.
 Küünelakk.
 Küünepulber.
 Lõhnaõli Fascinata.
 Lõhnaõli Namada.
 Lõhnaõli Terpichore.
 Metsalõhn.
 Oxygen hambapasta.
 Parfüüm Verly Paris.
 Poudre de riz Verly Paris.
 Puuder Fascinata.

Riisipuuder.
 Tualettvesi Daeversi lavendelõis.
 Veshetal.

ESTONAFTA, Tallinnas.

Petrolseep.

Keemiatööstus FEIVAL, Tallinnas.

Annabella puuder
 Annabella šampoon
 Booraksseep
 Huulepulk.
 Juukseõli
 Kasetõrvaseep
 Kuiv šampoon
 Kummellišampoon
 Kölnivesi (Aq. Coloniensis).
 Kölnivesi lillelõhnaga
 Küünelakk
 Lõhnaõli
 Mink
 Puuder
 Puuder Czibi
 Vegetal.

Kosmeetikalaboratoorium FLORA, Tallinnas.

Brillantine
 Brioliin
 Glytserin-velour
 Juukseõli
 Khasana Superb huulepulk
 Khasana Superb puuder
 Khasana kompaktpuuder
 Khasana kölnivesi
 Khasana juukseveed
 Kölnivesi lillelõhnaga
 Kölnivesi kahekordne
 Kölnivesi kolmekordne
 Küünelakk
 Lõhnavesi (Lotion)
 Lõhnaõli
 „Perhydrol“ Pâte dentifrice
 „Perhydrol“ Poudre dentifrice
 Peri habemeajamise kroom
 Poudre de Riz
 Puuder Sada Jakko
 Ramona puuder
 Šampoon
 Vegetale.

Keemia- ja kosmeetikalaboratoorium FLOREAL, Tallinnas.

Brillantin
 Hambapasta
 Hambapasta Marion
 Hambapulber
 Juukseõli

Kölnivesi
 Küünelakk Marion
 Lillekölnivesi
 Poudre Floreal
 Poudre Marion
 Poudre Oyal
 Tuulettyvaseliin
 Vežetaal.

Seebivabrik FREDERKING, Tartus.

Booraksseep
 Tõrvaseep

R. Georgiini apteek, Tallinnas.

Huulepumat Reichert
 Puuder Velourtime

A.-S. Ginovker & Ko, Tallinnas.

Diabeet-šokolaad.

Gnadeberg & Leyden'i apteek, Tallinnas.

Vaseliinpuuder

Šokolaadivabrik KLAVE, Tallinnas.

Šokolaad „Diasana“

Kihelkonna apteek.

Vežetaal

Laboratoorium LEO, Tallinnas.

Brillantine Leo
 Eau de Cologne
 Habemeajamise kreem Leodor
 Hambapasta Chlorodont
 Hambapasta Leomiint
 Hambapasta „Sport“
 Hambapulber Chlorodont
 Hambapulber „Sport“
 Huulepulv „Lady“
 Ihu- ja lastepuuder Leo
 Juuksevesi vežetaal
 Kölnivesi
 Kölnivesi Jünger & Gebhardt
 Küünelakk Lady
 Lõhnaõli „Lady“
 Nonalkali vedel šampoon
 Puuder Leodor
 Schwarzkopf-Schampoon
 Schwarzkopf Ekstra-blond
 Schwarzkopf Ekstra-mahe
 Schwarzkopf Ekstra-blond, vedel
 Schwarzkopf Ekstra-mahe, vedel
 Vežetal.

Kondiitriäri J. Lill, Tartus.

Lastejahu.

A/S. Prov. Julius Lill Laboratoorium, Tartus.

Brillantine
 Diana puuder
 Eau de Cologne triple
 Fiksatiin
 Hambakreem „Odontine“

Hamosapix, vedel kummelitõrvaseep
 Juno hambapasta
 Juno puuder
 Juno šampoon, ekstra-blond ja -mahe
 Juno šampoon, vedel
 Kölnivesi lillelõhnaga
 Kummeliseep, vedel
 Kummeli-šampoon
 Liiliapiim
 Perborat hambapulber
 Regina küünelakk
 Regina huulepulv
 Regina puuder
 Regina šampoon
 Riisipuuder
 Tedresan seep
 Tuulettyvaseliin
 Toalettipooraks
 Vežetal

Kosmeetika- ja tehnokeemialaboratoorium
 LUX, Tallinnas

Brillantiin
 Brioliin
 Hambapasta
 Hambapasta „Saltus“
 Hambapasta „Standart“
 Hambapulber
 Huulepumat
 Iris puuder
 Juukseõli
 Kölnivesi
 Küünelakk
 Lion hambapasta
 Lux hambapasta
 Lõhnaõli
 Puuder
 Puuder „Diva“
 Puuder „Liana“
 Vežetal.

Keemialaboratoorium MEDIKON, Tallinnas.

Amourette kosmeetiline seep
 Eau de Cologne Nr. 4711
 Hambapulber
 Liiliapiim (Eau de Lys)
 Poudre Amourette

Kosmeetikalaboratoorium W. MEHKS,
 Tallinnas.

Menta hambapasta
 Nivea brillantiin, vedel ja pulkades
 Nivea hambapasta
 Nivea huulepulv
 Nivea ihupuuder
 Nivea juuksepiim
 Nivea kölnivesi

Nivea takjajuureõli (juukseõli)
Vežetaal.

**Kosmeetika- ja parfümeerialaboratoorium
MODERN, Tallinnas.**

Brioliin
Email pour la beauté des ongles
Eau de Cologne triple
Eau de Cologne aux Fleurs
Eau de Cologne Mirge Nr. 3
Eau de Cologne Mirge Paris
Hambapasta Hydrol
Hambapulber Hydrol
Huultepumat Amos
Kamill-šampoon
Kasevesi
Kulmupulgad Amos
Lotion Vegetale Violette
Poudre de Beauté Amos Paris
Poudre Grosse Mirge, Paris
Poudre Amos, Paris, pour la Beauté des ongles
Puuder Modern
Seebipulber antiseptiline

**Kosmeetika- ja parfümeeriadööstus NOBEL,
Tartus.**

Eau de Cologne
Hambapasta
Hambapasta „Bionol“
Hambapulber
Lõhnaõli
Puuder.

**Parfümeeria- ja kosmeetikaainete vabrik
ODOR, Tallinnas.**

Brilljantin
Briljantiin, roheline
Glütseriin-veluur
Hambapulber
Huulestift
Huulepumat
Huulevärv vedel
Juukseõli
Oodor-boraks
Oodor-hambapasta
Kullmustift
Küünelakk
Küünte poleerimise pasta
Kölnivesi lillelõhnaga
Kölnivesi
Kölnivesi (Extra double), tualett-
L'Oreal Šhampooing
Lapsepuuder
Lõhnaõli
Ninakitt
Puuder Veloutine
Puuder Lumekannike
Puuder Luxus

Puuder Divinia
Puuder, Prantsuse mudel
Puuviljakuivilkud
Riisipuuder
Šampoon
Teatrischmink
Tõrvaseep
Vegetal F.
Vegetal.

Kosmeetikalaboratoorium ORTO, Tallinnas.

Briljantiin
Hambapasta
Küünelakk
Laste puuder
Lõhnaõli
Narcisse bleu huulepuna
Narcisse bleu kölnivesi
Narcisse bleu lõhnaõli
Narcisse bleu puuder
Puuder
Šampoon „Orto“
Tualettvaseliin

Lakivabrik PLUTO, Tallinnas.

Küünelakk „Regina“.

J. Puhk & Pojad, Tallinnas.

Vitamax.

Keemialaboratoorium REMEDIA, Tallinnas.

Brilliantin
Brioliin
Glütseriin-veluur
Hambapasta „Hamboon“
Hambapulber
Hiinapumat
Iluduse puuder (Poudre de Beauté)
Juukseõli
Grimeenvärvid, Crayons de Couleur
Kummelishampuum
Kummelishampuum, vedel
Kölnivesi
Kölnivesi kahekordne
Kölnivesi kolmekordne
Kölnivesi lillelõhnaga
Küünelakk (Email pour les ongles)
Küünte poleerimise pulber (Poudre pour les ongles)
Lapsepuuder
Liilapiim
Lõhnaõli
Metsalõhn
Smink
Riisipuuder
Tualettvaseliin
Vegetal
Vegetal Syringa
Vunrupumat Hongnois

Keemiatööstus G. Schwarz & Ko, Tallinnas.

Hambapasta
Kölnivesi
Lõhnaõlid

G. Stude, Tallinnas.

Kola sport-šokolaad.

Keemialaboratoorium TAKEMA, Tartus.

Hambapulber
Kölnivesi (Eau de Cologne)
Lavendelivesi, antiik
Lõhnaõlid
Lõhnaõlid
Vegetail
Õietilgad

Tallinna Viinavabriku parfümeeria- ja kosmeetikaosakonna laboratoorium Tallinnas.

Brilliantine crystallisé
Hambapasta Sanodont
Hambakreem Stomatol
Hambapulber Sanodont
Kölnivesi lillelõhnaga
Kölnivesi kolmekordne
Kölnivesi kahekordne
Lillevesi
Lõhnaõlid
Poudre de Riz
Veshetaal
Vežetaal

Tartu Linnaapteek, Tartus.

Hambapasta

Kosmeetika-laboratoorium TEMU, Tallinnas.

Temu seep

Keemitehas V. Treublut, Tallinnas.

Brilliantin
Hambapasta „Perlodont“
Hambapasta Superemail dr. Pierre
Hambapulber
Kölnivesi
Küünelakk „Nimon“
Lõhnaõli
Puuder Florvil-Paris
Tualettbooralkis
Tualettvaseliin
Vegetal

Laboratoorium VIKO, Tallinnas.

Brilliantine, kõva
Eau de Cologne double
Hambakreem
Hambapulber
Juuksekreem „Termol“
Juuksepuumata
Juukseõli
Kulmupulk „Termol“
Kölnivesi lillelõhnaga

Küünelakk
Lotion vegetale
Lõhnaõli
Näojuuđer
Pommade pour les lèvres Termol
Tannenduft
Tualettvaselin
Tõrvaseep

**Kosmeetikalaboratoorium ja seebivabrik
VERONIKA, Tartus.**

Blondol-shampoo
Kummelišampoo
Kölnivesi
Tõrvaseep

Võru Linnaapteek, Võrus.

Kölnivesi kolmekordne
Kölnivesi lillelõhnaga

Kõiki eespool loetletud aineid võib müüa ainult originaalpakiseis, ilma õigusetu neid ümber pakkida müümisel, kusjuures kosmeetikavahendite pakised peavad olema varustatud müügi- ja numbriga (antud Tervishoiu ja Hoolekande Talituse või Fannaatsia Osakonna poolt).

Edasi toome samuti väljavõttena Riigi Teatajast (vt. RT nr. 84 — 1934 ja nr. 15 — 1935) nende väljaspool vabamüügiapteeke müügile lubatud ravimite nimestiku, missuguseid võivad müüa toiduainete-, pudu- ja segakauplused.

Väljaspool vabamüügiapteeke toiduainete-, pudu- ja segakauplustes müügiks lubatud keemilised ained.

Acidum citricum — sidrunhape
Acidum gallicum — gallushape
Acidum oleinicum — õlihape
Acidum tannicum — tanniin, parkhape
Acidum tartaricum — viinhape
Alumen — maerjajää
Ammonium chloratum — salkiaak
Ammonium nitricum — ammooniumnitraat
Ammonium phosphoricum — ammooniumfosfaat
Ammonium sulfuricum — ammooniumsulfaat
Calcaria caustica — kustutatud lubi
Calcium carbonicum — kriit
Calcium phosphoricum — fosforhappu lubi (kondijahu)
Calcium sulfuricum — kips
Cera alba et flava — vaha, valge ja kollane
Ceresinum — tseresiin
Colla piscium — kalaliim
Ferrum carbonicum (non saccharat.) — raudkarbonaat (suhkruta)

Ferrum oxydatum (non saccharat.) — raudok-
süüd (suhkruta)
Ferrum sulfuricum — raudvitriool
Gummi arabicum pulvis — araabiaakummi
Gummi tragacantha pulvis — tragant
Hydrochinonum — ilmuti
Kalium nitricum — salpeeter
Kaolinum — kaoliin
Lacca in tabulis et pulvis — šellak
Lapis pumicis totus et pulvis — pimsskivi
Magnesium chloratum — magneesiumkloriid
Magnesium metallicum — magneesium, metalline
Metol — metool
Natrium bicarbonicum — söögisooda
Natrium hydricum — seebikivi
Natrium hyposulfurosum — kinnitissool, naat-
riumhüposulfiit
Natrium nitricum — naatriumsalpeeter
Natrium silicicum — vesiklaas
Natrium sulfurosum — ilmutisool, naatrium-
sulfiit

Oleum Amygdalae dulcium — mandliõli
Oleum Arachidis — maapähkliõli
Oleum Cannabis — kanepiõli
Oleum Cornu cervi — põdrasarveõli
Oleum Gossypii — puuvillaõli
Oleum Helianthi — päevalilleõli
Oleum Lini — linaõli
Oleum Olivarum — oliivõli
Oleum Papaveris — mooniõli
Oleum Petrae — petrooleum
Oleum provinciale — proviinksiõli (oliivõli)
Oleum Rapae — naeriõli
Oleum Sesami — seesamõli
Oleum Sinapis pingue — sinepiõli
Oleum Sojae — sojaõli
Oleum Terebinthinae — tärpentin
Oleum Vaselini — vaseliiniõli
Paraffinum liquidum et solidum — parafiin,
vedel ja tahke

Pix liquida Betulae — ikasetõrv
Pix liquida Pini — männitõrv
Plumbum carbonicum — tinavalge
Plumbum oxydatum — menning
Plumbum sulfuricum — tinasulfaat
Saccharum amygdaceum — viinamarjasuhkur,
tärklissuhkur
Saccharum tostum — pruunsuhkur
Sal marimum — meresool
Stearinum — steariin

Sulfur in baculis — väävel, tükkides
Talcum — talk
Vaselinum — vaseliin
Zincum carbonicum — tsinkkarbonaat
Zincum oxydatum — tsinkvalge

Kõigi viimatitoodud nimekirjas loetletud ai-
nete müük on lubatud ainult puhtal kujul, sega-
mata teiste ainetega.

Ühtlasi märgime, et vürtside müük, nagu si-
nep, pipar ja kaneel pulbris, potas, võib toimuda
ainult maitseainetetööstuses pakitud kinniseis
pakiseis (RT nr. 84 — 1934).

Aädikak ja äädikhapet võib toiduainete- ja se-
gakaupluses müüa ainult kinniseis pudeleis.
Lahtiselt, s. o. ostja pudelis, võib äädikat müüa
ainult valmistusasutuses täidetud balloonidest,
mis on varustatud äädika väljalaskmiseks klaas-
sifoomiga. Müügikohtades, kus äädikhapet lah-
tine müük ei ole lubatud, on lahtise äädikhapete
hooldmine keelatud (RT nr. 92 — 1935).

Kunstlikud magusained on magusat maitset
omavad keemilised ained ja preparaadid, mille-
del puuduvad suhkru toitvad omadused, nagu
sahhariin, dultsiin, glutsiin ja teised sellelaadil-
sed ained ja preparaadid, samuti ained ja prepa-
raadid, mida võib kergesti muuta kunstlikuks
magusaineks ja mida tarvitatakse peamiselt nii-
suguste ainete ja preparaatide valmistamiseks
(RT nr. 72 — 1935). Nende kunstlike magusai-
nete müük ja müügikohtas pidamine on keelatud.

Kuna meil juhtub õige sageli õnnetusi seebi-
kivi läbi, siis on Tervishoiu ja Hoolekande Tali-
tus oma ringkirjaga juhtinud äripidajate tähele-
panu sellele, et nad seebikivi müügil annaksid
ostjatele kaasa erilised hoiatuslehed, kus on too-
dud juhised seebikiviga ümbenkäimise kohta.
Sääraseid hoiatuslehti võivad kauplused nõuda
seebikivi-suurmüügiaridelt.

Avaldades käesolevaga nende kodumaal val-
mistatud farmatseutilliste, kosmeetilliste ja dietee-
tilliste preparaatide ning väljaspool valamiüügi-
apteeke müügile lubatud ravimite nimestiku, mis-
suguseid võivad müüa toiduainete-, pudu- ja se-
gakauplused, rõhutame veel kord, et teiste,
siin loetlemata, vastavate preparaatide
ja keemiliste ainete müük toiduainete-
-, pudu- ja segakauplustes on keelatud.

Kaubandus-tööstuskoja sekretäride päev

Kaubandus-tööstuskoja keskasutuse ja ta osakondade ning esinduste töö koordineerimiseks on koja juhatus pidanud tarviliseks aeg-ajalt korraldada koja sekretäride päevi, millest osa võtavad peale keskasutuse juhtivate ametnike ka koja osakondade ja esinduste sekretärid. Järjekordne sekretäride päev peeti kojast 15. aprillil s. a. Päeval viibisid ka koja juhatuse esimees J. Puhk ja juhatuse liikmed J. Rumberg ja A. Erit.

Päeva avas koja direktor V. Simsi vart sissejuhatava ettekandega Kaubandus-tööstuskoja tegevuse sihtjoontest. Oma ettekandes direktor märkis, et Kaubandus-tööstuskoja kui eramajanduse ringkondade kutseesinduse ideoloogilised põhialused on juba koja senise tegevuse kestes kindlalt välja kujunenud. Kaubandus-tööstuskoda on asunud ja asub seisukohal, et rahvamajanduse alusmüüriks on eraalgatus, eraettevõtlus, ja et ainult võistlusprintsipi maksvusel areneb majanduselu õiges suunas.

Sellepärast tuleb kõigil koja juhtivatel jõududel eespool tähendatud põhimõtteid silmas pidada ja neile koja osakondade ja esinduste tähelepanu juhtida seisukohavõtmisel majandus-poliitilistes küsimustes. Direktor V. Simsi vart puudutas veel lähemalt väliskaubanduse korraldamise, standardimise ja ratsionaliseerimise, sotsiaalpoliitilisi, kutseoskuse, organiseerimise, kindlate hindade, maksustamise ja teisi küsimusi.

Maksukomisjoni liikmete tähtsusest ja nende ülesandeist maksustamisel kõneles nõunik R. Berendsen. Maksustamine nii äri- kui ka tulumaksuga toimub vastava komisjoni nimel, sellega lasub vastutus maksu õigluse eest komisjonil, kes maksu määrab. Seepärast tuleb isikud, keda koja osakonnad ja esindused koja juhatusele komisjonide liikmeiks ette panna, valida suurima ettevaatusega. Maksukomisjoni liige peab olema asjatundlik ja täieliselt erapooletu.

Keskliste kasuprotsentide revideerimisel tuleb silmas pidada, et neid protsendinorme väga palju alla viia on võimatu. Kus alandamine tõesti on õigustatud, seal tuleb loomulikult sääraسته ettepanekutega ka esineda, aga need ettepanekud peavad olema kaalutud ja konkreetsete andmetega põhjendatud. Põhjendamata ettepanekuid koda ei saa kaitsta. Nendega tekitatakse maksnike hulgas asjatuid ja põhjendamata kaebusi.

Koja osakondade ja esinduste ülesandeist kaupmeeskonna organiseerimise alal refereeris nõunik

A. Mändvere, kes märkis, et kõik kaupmeeste organisatsioonid meil võib jagada nelja liiki:

- 1) üleriiklikud erialalised organisatsioonid,
- 2) maakondlikud erialalised organisatsioonid,
- 3) kohalikud üldorganisatsioonid,
- 4) kohalikud erialalised organisatsioonid.

Koja andmeil on meil praegu kokku 53 organisatsiooni, missugune arv ei tohiks enam tõusta.

Koja osakondade ja esinduste ülesanded kaupmeeste organiseerimise alal võiks kokku võtta järgmisse nelja peapunkti:

- 1) teha selgitustööd organiseerimise vajadusest,
- 2) informeerida organisatsioonide juhtivamaid tegelasi kõigist majandusellu puutuvaist küsimusist organisatsioonide koosolekuil ja mujal,
- 3) ühtlustada organisatsioonide tegevust, korraldades organisatsioonide juhtidele ühiseid nõupidamisi,
- 4) kohapealsed organisatsioonid kaasa tõmata kõikidele koja üritustele.

Sekretär E. V. Saks esines ettekandega teemal: „Põhimõttelisi seisukohti töösturite organiseerimisel.“ Kõneleja näitas, et Eesti Kaubandus-tööstuskoda on avarama tegevusväljaga kui väga paljud teiste maade samalaadsed organisatsioonid. Kaubandus-tööstuskoda Eestis täidab osaliselt ka töösturite tipporganisatsiooni ülesandeid. Koja ideoloogiline alus on erainitsiatiivi austamine ja kaitsmine. Koda peab kaasa aitama töösturkonnale tegutsemises oma-abi põhimõttel ja tema enese poolt valitavate organisatsioonide kaudu. Töösturite organisatsioonid on tagatis, et töösturkonna enese kätte jääb õigus olla juhtiv oma asjus.

Töösturkonna organiseerimises valitses süsteemipuudus. 1937. a. oli registreeritud sadakond töösturite organisatsiooni, neist enamik elujõuetud ja mõjuta. 1938. a. uus „Ühingute ja nende liitude seadus“ likvideeris suure osa n.-n. „surnud“ ühinguid.

Organiseerimine tulevikus peab sündima ülemaalistes töösturite erialalistes organisatsioonides näol. Väikestes linnades tuleb hoiduda asjatute organisatsioonide ellukutsumisest. Iga tööstur astugu oma erialalisse ülemaalistesse organisatsiooni. Kohalike huvide korraldamiseks on küllaldane, kui töösturkond koondub üldisemalaadilisse ühinguks, mis tegutseb kontaktis kohapealse Kaubandus-tööstuskoja esindusega. Töösturite organisatsioonidesse astumist võimaldatagu vaid neile, kel on vähimalt 5 töölit. Väiksema tööliste arvuga ettevõtjad liitugu käsitööliste ja nende

meistrite organisatsioonidega ning need kandku ka vastavat nimetust.

Lõpuks kõneleja tutvustas koostolijaile tööõnnetuste arvu vähendamiseks ellukutsutud „Kaitse ennast“-liikumist, mille propageerimisel iga tööturi kaasabi on teretulnud.

Äride registreerimise osakonna juhataja A. Paulus oma ettekandes „Märkmeid äride registreerimise praktikast“ andis lühikese ülevaate järgmiste küsimuste kohta: „Kas alaealised võivad pidada äriettevõtet“, „Kas võib olla täisosanikuks mitmes ühingus“, „Kas usaldusosanik on õigustatud ühingut esindama“ ja „Prokuura“.

Lähema ülevaate neist küsimustest toome meie lehes eriartikleina.

Koja sekretär A. Lahe käsitles majandusliku kutseoskuse küsimuse senist arengut ja koja seisukohti selles küsimuses, mis käesoleva ajakirja veergudel varemalt juba on leidnud põhjalikku käsitletu. Ettekandja märkis lõpuks, et nüüd, kus on läinud korda saavutada majandust suurelt haarava ja asjatuisse kammitsaisse suruda ähvardava bürokraatliku majandusliku kutseoskuse seaduse, mille positiivsed tulemused on küsitavad, tagasivõtmist Riigivolikogust, tuleks nimetatud küsimust käsitleda seisukohalt, et

mitte seadusele rajatud sunduslike kutsete andmise bürokraatliku korra, vaid tegelike õppevõimaluste loomine on selleks stiimuliks, mis tõstab meie kaupmees- ja äriteenijaskonna kutseoskuslikku taset. Selles suunas tuleks kõikidel asjaomastel ringkondadel, nende hulgas mõistetavalt võimaluse piirides ka Kaubandus-tööstuskojal, end rakendada.

Koja juriskonsult E. Pung andis lühikese ülevaate koja väljatöötatud uutest koja osakondade ja esinduste kodukordade kavadest. Kodukorra kavad põhinevad kehtivatel kodukordadel, kusjuures on ette võetud ainult vähemaid ja aja jooksul selgunud tarvidustest tingitud parandusi ja täiendusi.

Kodukord esitatakse koja osakondadele ja esindustele omapoolsete seisukohtade avaldamiseks, mille järele kodukorrad tulevad läbivaatamisele ja kinnitamisele koja juhatuses ja nõukogus.

Ettekandeile järgnesid elavad läbirääkimised, kusjuures osakondade ja esinduste sekretärid andsid ülevaate üksikute küsimuste kohta nende tegevuspiirkonnas.

Kas võib olla täisosanikuks mitmes ühingus?

Meie seaduseandlus ja kohtupraktika on tunnistanud endise Vene Kaubandusseadustiku (Ustav Torgovõi), kuigi osaliselt, meil kehtivaiks õiguseks. Vastavalt sellele täiühingusse, resp. usaldusühingusse, puutuvad küsimused tuleb lahendada esijoonel endise Vene Kaubandusseadustiku normide allusel. Muuhulgas nimetatud seadustiku § 69 keelab selgesõnaliselt täisosanikul olla samal ajal samal ajal täisosanikuks (piiramata vastutusega osanikuks) veel teises ühingus. Kuna selle paragraafi vastu meil võrdlemisi sagedasti eksitakse, siis ei ole huvituseta vaadelda lähemalt neid motive ja kaalutlusi, missugused seaduseandlused, eriti end. Vene, keelavad täisosanikul osa võtta piiramata vastutusega osaniku mitmest ühingust.

Üldiselt lähtuvad seaduseandlused selles küsimuses kahest seisukohast: a) konkurentsi ja b) krediidi- ning vastutusvõime seisukohast. Esimesel seisukohal asub Lääne-Euroopa seaduseandlus, eesotsas Saksa seaduseandlusega, kes ei luba olla täisosanikul piiramata vastutusega osanikuks teises samal ajal tegutsevas ühingus ega ajada isiklikku äri samal ajal (HGB § 112). Siin

on keelumotiiviks ilmselt konkurentsi kartus, sest täisosanik ei ole takistatud pidama ei isiklikku äri mõnel teisel alal ega ka täisosanikuks olema mõnel teisel alal tegutsevas ühingus. Veel peab ka märkima, et osavõtu keeld samalaadsest ettevõttest ei ole absoluutne, vaid täisosanik võib teiste kaassosanike nõusolekul olla piiramata vastutusega osanikuks ka teises samal ajal tegutsevas ühingus.

Teisel seisukohal asub end. Vene seaduseandlus, mis keelab täisosanikul olla piiramata vastutusega osanikuks üldse igasuguses ühingus, hoolimata sellest, kas nende alad on sarnased või mitte. Säärast keeldu põhjendab Vene seaduseandlus seega, et täisosanik vastutab ühingu kohustuste eest kogu oma varaga. Olles aga piiramata vastutusega osanikuks mitmes ühingus, võiks ta vastutusvõime killuneda, mis aga ei ole sugugi kooskõlas ühingu kreditoride huvidega. Järelikult on siin Vene seadus asunud peamiselt kolmandate isikute, resp. kreditoride, huvide kaitsele, kuna seevastu Lääne-Euroopa seaduseandlus on püüdnud tagada osanike, resp. ühingu, enese huve. Ei ole seepärast Vene seaduse mõttega kooskõlas ka teiste täisosanike nõusolek, millega nad lubavad oma

kaastäisosanikul olla täisosanikuks veel mõnes teises ühingus. Olles väga kategooriline täisosaniku osavõtu suhtes mitmest ühingust, on Vene seadus aga teisest küljest ebalogiline, sest ta ei keela täisosanikul omada isiklikku ettevõtet ka isegi samal alal, millel tegutseb ühing, kus ta täisosanikuks on; omada samalaadset isiklikku ettevõtet võivad teised osanikud keelata täisosanikule ainult sellekohase erikokkuleppega. Sellase olukorra juures tekib paratamatult küsimus, kas on siis üldse mõtet piirata täisosaniku osavõttu teistest ühingutest täisosanikuna, kuna tal samal ajal on õigus tegutseda ainuisikliku äripidajana ja tema varanduslik vastutusvõime võib isikliku äriajamisega nõrgeneda, mille läbi kahjustataks selle ühingu kreditoride huve, kus ta on täisosanikuks. On kahtlemata selge, et viimase asjaolu tõttu on kolmandate isikute huvid poolikult kaitstud, teisest küljest aga täisosanikele tehtud asjata kitsendusi, mitte lubades

neid osa võtta isegi neist ühinguist, millede ärialad ei ole kaugeltki sarnased. Kuid mainitud kitsenduse kasuks räägib siiski asjaolu, et igaühel, kes on huvitatud sellest, kui võrd tugev on teatava täisosaniku varanduslik vastutusvõime, on alati kergem teha kindlaks, kas antud täisosanikul on mingi isiklik ettevõtte, kui õigeaegselt teada saada, kas täisosanik on veel mõnes teises ühingus piiramata vastutusega osanikuks.

Silmas pidades emd. Vene Kaubandusseadustiku § 69-da kindlat nõuet ja eespooltoodud kaalutlusi, on meie Kaubandus-tööstuskoda äride registreerimisel püüdnud tõkestada täisosanikel osa võtta piiramata vastutusega mitmest ühingust, pealegi arvesse võttes seda, et tarbe korral on alati võimalik astuda igasse ettevõttesse talletajana, s. o. piiratud vastutusega osanikuks

A. P.

Toorlinavabrikute küsimusest

Põllutöökaministeeriumi Riigimõisade Valitsus on saatnud meile Vändra toorlinavabriku juhataja H. Kõiva allkinjaga seletava kirja, mille toome alljärgnevalt:

Teie lugupeetud lehes nr. 5 1939. aastast ilmus Mihkel Martson'i artikkel „Kas linamonopool on kasulik?“.

Kuna selles kirjutuses Vändra toorlinavabriku tegevusse puutuvad andmed ei ole täpsed, siis palun avaldada järgmist:

„Mihkel Martson'ile hariti tõesti ca 10.000 peod linavarsi 1938. a. saagist Vändra toorlinavabrikus. Kui tavalised linavarred tuuakse vabrikusse 25—30 peod kuppu seotult, siis erakorraliselt oli Mihkel Martson tõstnud oma linavarred hanguga lahtiselt veoauto peale ja sealt samuti vabriku kütüni. Muidugi lähevad nõnda viisi hooletult käsitades linavarred segi. Vabriku vastuvõtmise aktil on tehtud ka märkus „linavarred saasitud“.

Huolimata säärasest metsikust linavarte käsitlemisest kohaleveol oli harimisel kiu väljatulek enam-vähem normaalne ja saadi lina 523,4 kg ja talke 296,8 kg. Korraliku kohaleveo juures oleks saadud lina enam.

Sellest hullgast ostis vabrik 20. okt. 1938. a. ja 14. novembril 1938. a. 471,4 kg lina ja 296,8 kg talke, mille eest makseti, maha arvatud harimise tasu, puhtas rahnas välja kr. 346,13. Ülejäänud 52 kg lina viis M. Martson tagasi koju. Kui ka

see osa oleks seekord ostetud, siis oleks Mihkel Martson saanud kokku kr. 392,60.

Pealeselle ei olnud seekordne taku hind lõplik, vaid minu poolt määratud esialgne hind. Kõigile, kes sel ajal takku vabrikule müüsid, makseti alates jaanuarikuu 20-dast noteeritud hinnavalhe ca 9 senti kg kohta juure. Arvesse võttes ka seda on Mihkel Martson saanud ca 10 000 peo linavarte eest Vändra vabrikust kr. 417,71.

Säärase summa sai M. Martson kiudu vabrikule müües novembrikuus 1938. Kuna maailmaturul lina hinnad pärast pidevalt tõusid, siis näiteks jaanuari lõpul oleks sama partii linavarte eest, maha arvatud harimistasu, vabrik maksnud kr. 655,45.

Vabrikult ei ole M. Martson saanud lina kg eest mitte 68 senti, vaid 81,54 senti. Seda ka novembrikuus. Jaanuarikuu ta oleks saanud vastavalt enam. Ei ole samuti õige väide, nagu ta oleks vabrikust saanud ainult kr. 309,90.

Pealeselle kirjutab M. Martson, et ta on sama saagi 1.000 peod linavarsi kodus harinud ja selle eest saanud, maha arvatud harimise kulu, kr. 47,05, s. t. 10.000 peo linavarte eest ta oleks saanud kr. $47,05 \times 10 =$ kr. 470,50. Veel edasi arutades leiab M. Martson, et ta on saanud Vändra vabriku läbi kahju (kr. 470,50—309,90) = kr. 160,60.

Kuna säärase kahjusaamine on päris võimalik lina müües ühel ja samal ajal ja osutub või-

matuks ka siis, kui M. Martson kodus haritud linad oleks müünud jaanuarikuus, s. t. kõrgema hinnaga (M. Martson ei ole müügiaega ära tähendanud), siis kontrollisin seda kodus harimise küsimust lähemalt ja leidsin järgmist:

Mihkel Martson on Toris Paastalu rentnik. Talu omaniku kinnitusel on M. Martson toonud kogu oma 1938. aasta linasaagi Vändra vabrikusse ja kodus ta ei ole 1938/39. aasta linaharimise hooajal linu üldse harinud. Järelikult ka mitte eelmise aasta linavarsi. Olematut lina ei saa ka müüa.

Põllumajandusosakonna ametlikel proovitöödel andis vabrikus asetsev „linaharimise turbiin“ parema resultaadi kui saadi virridega lina harides. Seda tõendavad ka need hulgad põllumehi,

kes seni vabrikule on tööd toonud ja pidevalt juune toovad.

*

Meie arvates ülaöödud seletus, eriti oma lõpposas, ei tõenda veel kaugeltki toorlinavabrikute tasuvuse küsimust. Eestis suurte kahjudega likvideerimisele läinud toorlinavabrikud ning samasugused kogemused Lätis riiklike toorlinavabrikutega, vastupidiselt, näitavad, et küsimus just tasuvuse seisukohast vajab veel üksik-asjalist ja ettevaatlikku kalkuleerimist.

Et toorlinavabrikud praeguses olukorras ei täida neile pandud lootusi ja et käsitsi virridel lina harimise tulemused on paremad, seda ütlevad Läti linamonopolile lähedal seisvad ringkonnad ka praegu avalikult. Toimetus.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Paul Kurvits 60-aastane.

10. aprillil s. a. pühit- ses Kaubandus-tööstus- koja I sektsiooni liige Tallinna Linnapanga esi- mees Paul Kurvits oma 60. sünnipäeva. P. Kurvits sündis Tartu- maal Saadjärve vallas taluperemehe pojana; keskhariduse omandas Hugo Treffneri gümnaa- siumis. 1910. a. astus

Tallinna linnavalitsuse teenistusse, 1921. a. valiti Tallinna Linnapanga direktoriks ja alates 1935. a. 1. oktoobrist sama panga esimeheks. Peale oma kutsetegevuse võtab P. Kurvits energiliselt osa ka seltskondlikest tööst, olles paljudes organisat- sioonides juhtival kohal.

Soovime dir. P. Kurvitsale õnne ja edu tema edaspidises tegevuses.

Laevandustegelane dir. Julius Teär 50.a.

8. apr. puhitses Kuressaares oma 50. sünni- päeva laevaomanik ja laevandustegelane Kures- saare merekooli juhataja kaugesõidukapten Ju- lius Teär.

J. Teär sündis 1889. a. Vilsandis meremehe pojana ja asus juba noorelt merd sõitma. Õppis Kuressaare ja Riia merekoolides, lõpetades vii- mase 1909. a. 20-a. noormehena suure kuldaura- haga.

Eesti iseseisvuse algaastail oli ta Kuressaare sadamakapteniks, hiljem tolliülemaks ja alates 1923. a. Kuressaare merekooli direktoriks. Kui hiljem Kuressaare merekool otsustati sulgeda, muutis J. Teär selle oma-nimeliseks eramerekoo- liks ja kool on senini edukalt jatkanud oma tegevust.

Praegu on J. Teär ka üks suurimaid Saaremaa laevaomanikke, olles 6 välissõidu mootorpurjeka kaasomanikuks ja disponendiks, kuna Papisaare laevatehases käib töö veelgi ühe uue laeva kal- lal.

J. Teär on olnud Kaubandus-tööstuskoja liige juba koja asutamisest saadik, olles ühtlasi ka koja Saaremaa esinduse esimeheks.

Koja kaubandusseksioonide täiskogud

tulevad kokku esmaspäeval, 24. aprillil. Päevakorras on tegevuse aruanne 1938. a. eest, maakondlike kaupmeeste päevade korraldamise küsimus, informatsioon ja mõned vähema tähtsu- sega küsimused.

Tegevuse aruanded on koostatud seksioonide büroode poolt ja seksiooni liikmeile kätte saa- detud.

Ärinduskeskkooli lõpetanute kutseeksami kava

kohta esitas Kaubandus-tööstuskoda oma arva- mise, asudes seisukohale, et kava peaks olema süstemaatilisem ja üksikasjalisem ning võimali-

kult suurel määral pakkuma eksamineeritavaile pidepunkte ettevalmistumiseks. Sellest seisukohast lähtudes koda koostas ja esitas omapoolse üksikasjalise kutseeksami kava materjalina lõpliku kava koostamiseks.

Ankeet tööstureile.

Kaubandus-tööstuskoja poole pöördutakse sageli järelepärimistega, missugused tööstusettevõtted valmistavad uht või teist artiklit. Kuna aja jooksul koyal olevad andmed on osalt vananenud, sest paljud tööstusettevõtted on oma tegevusala

muutnud ja täiendanud, siis saatis koda hiljuti tööstusettevõtteile (esialgu I—V järgu äritunnistusega tegutsevaile) vastava ankeedi.

Patendibüroo NSVL kaubanduskojas.

NSVL kaubanduskoja juures (ulitsa Kuibysheva 6, Moskva) on asutatud patendibüroo, mis ajab kõiki leiutuste patenteerimisega ja kaubamärkide registreerimisega seotud asju Nõukogude Venes ja annab soovijaile vastavat informatsiooni.

Äride register

Märtsikuu esimesel poolel.

Registreeritud uued firmad:

(Järg)

56. E. Tammiste, Narva, 6. Peetri 17, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Elfriede Tammiste.
57. Kunstsarve ümbertöötamise ja külmlümitööstus „Sanax“ Joh. Teng, Tallinn, Narva mnt. 15-c, ärip. Johannes Teng.
58. Karbitööstus „Extra“ H. Triefeldt, Tallinn, Toom-Kuninga 10, pappkarbitööstus, ärip. Heino Triefeldt.
59. Herbert F. Tungal, Tallinn, Vana-Viru 9, graafiline kontor, ärip. Herbert-Friedrich Tungal.
60. Urbanik ja Hiip, Tõrva, Valga 1, lihasaaduste- ja toiduainetekauplus; täisühing, täisosanikud Johan Urbanik ja August Hiip; ühingu osakapital Kr. 500.—
61. August Urbanik, Tõrva, Konstantin Pätsi 14, vorstitööstus.
62. A. Uuemõis, Tallinn, Vilmsi 42, toiduainetekauplus, ärip. Adele Uuemõis.
63. Ed. Vaher, Kuressaare, Kohtu 6, segakauplus, ärip. Eduard Vaher.
64. O. Veebel, Tallinn, Räägu 51—1, maalritööde ettevõtja, ärip. Osvald Veebel.
65. Marta Veskoja, Tallinn, Oskari 4-a, toiduainetekauplus.

66. Jaan Visnapuu, Tartu, Võru 118, pagari- ja kondiitriäri ja -tööstus.
67. Oskar Vissas, Suigu v., segakauplus.

Registreeritud muudatused:

1. Alma Amos jätkab äritegevust, avades Viljandis, Lossi 15, optikaäri firma all „A. Amos“.
2. Georg Antipov avanud Kiviõlis, Kiriku 8, saapakaupluse ja peab edasi saapakauplust Narvas, Joala 20, ja saapatööstust Narva 22 firma all „G. Antipov“.
3. Peeter Bergmanni perekonnanimeks on „Raidma“ ning tema Suure-Jaanis, Jaama 13 (end. nr. 11), segakaupluse firmaks on „P. Raidma“.
4. Balti Nahavabrik David Birin ja Jakob Dobruschkes avanud Pärnus, V.-Sauga 24, kalsude ostu-müügi äri.
5. Mäetööstus Aktsiaselts „Calcit“, Tallinn, Lembitu 10—6, juhatuse liikme Johan Roska perekonnanimeks on „Orasmaa“.
6. Johannes Fiskar jätkab äritegevust, avades Hageri v. Hageri alevikus saeveski tegevuse.
7. Aktsiaselts „Gips“, Tartu, Puu 2, gipsi ümbertöötamine; juhatuse liikmeks valitud Vitali Garschnek, põhikiri muudetud (RTL 2—1939).
8. Wolfgang Hendel lõpetanud firma Seebi- ja keemiatööstus „Ambra“ V. Hendel tegevuse Tal-

U/Ü. KEILA VILLAKETRAMISE JA KUDUMISE TÖÖSTUS

Deutsch, Sacharov ja Schönberg.

Tallinn, Soo 27.

Tel. 461-01, 438-35.

Valmistab kõrges headuses **meesterahva palitu** ja **ülikonnariideid**, **naisterahva mantli** ja **kostüümiriideid**, kudumis- ja vaiba-
lõnga, vatti jne.

- linnas, Voorimehe 3, ja avanud Tallinnas, Pikk 50, agentuuräri (tehnilised ja koloniaal-kaubad, veinid jt.) firma all „V. Hendel“.
9. Aktsiaselts Tallinna Paberivabrik E. J. Johanson, Tallinn, Maakri 27, põhikiri muudetud (RTL 15—1939), põhikapital vähendatud Kr. 450.000-ni.
 10. Rein Jõgiste jätkab äritegevust, avades Vairava v., Türsamäel, segakaupluse firma all „R. Jõgiste“.
 11. Sophie Järmut avanud Kuressaares, Vallimaa 15, veoäri ja peab edasi kootud asjade ja pudukauplust Raekoja tän. firma all „S. Järmut“.
 12. August Kalde jätkab äritegevust, avades Tallinn, Vana Viru 13, jalgrattatööstuse firma all „Aug. Kalde“.
 13. Aleksander Keigla jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vilmsi 42—10, toiduainetekaupluse firma all „Aleksander Keigla“.
 14. Aktsiaselts „Kiltsi Sae- ja Jahuveski“, Kiltsi, lahkunud juhatause liige John Clarke, juhatause liikmeks valitud Manfred Hausen.
 15. Aleksander Koppel, Vändras, lõpetanud masinate ja jalgrataste osade müügi, peab edasi mehaanikatööstust.
 16. Maria Kroosmanni lihakaupluse asukohaks Tallinn, Magdaleena 17 (enne Kauba 3).
 17. Jüri Kuulmata avanud Ambla alevikus, Lai 7, segakaupluse ning peab edasi Ambla al., Pikk 12, koloniaal- ja manufaktuurkauplust firma all „J. Kuulmata“.
 18. A.-S. „Laferme“, Tallinn, Pirita tee 16/18, lahkunud juhatause liige Henri Carié, juhatause liikmeks valitud Ernest-Thomas Boyce.
 19. Jaan Laiande jätkab äritegevust, avades Tallinn, Pardi 3, toiduainetekaupluse firma all „J. Laiande“.
 20. Otto Lassmanni moeäri asukohaks Tallinn, V.-Karja 7—6 (enne Tatari 2—1).
 21. Alma Laur jätkab äritegevust, avades Nõmme, Kaevu 15, pudu- ja kirjutustarvetekaupluse firma all „Alma Laur“.
 22. Jechiel-Michel Maslansky jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Liivalaia 85, puuhoovi firma all: Puuhoov „Küte“ J. M. Maslansky.
 23. Salman Maslovski jätkab äritegevust, avades Erra v., Kiviõlis, Kiriku 14, segakaupluse firma all „S. Maslovski“.
 24. Georgi Miinini toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks Narva, Sepa 10 (enne 6. Peetri 17).
 25. Marie Miitau jätkab äritegevust, avades Narvas, Suur 19, pagariäri ja -tööstuse firma all „M. Miitau“.
 26. Jaan Mikali riidekaupluse asukohaks Viljandi, Lossi 18 (enne Lossi 23).
 27. Johannes Mülleri isikliku agentuuri asukohaks Tallinn, Vene 2—10 (enne Kooli 4—2).
 28. Gustav Nuut jätkab äritegevust, avades Pärnus, Riia mnt. 17, jalanõude parandustöökoja firma all „Gustav Nuut“.
 29. Eesti A.-S. John Nurminen, Tallinn, V.-Karja 12, kollektiivprokuura antud Boris Lanes'ele.
 30. Marie Nero Tallinnas, Roosi 4, asuva sülditööstuse müünud ühes firma „M. Nero“ tarvitamise õigusega Kaarel Mihkels'ile, kes jääb ainuisiklikuks äripidajaks.
 31. Gerda Oniks'i kudumise- ja pesutööstuse asukohaks Tallinn, V.-Kalamaja 7-a (enne Narva mnt. 16—2), kus avatud veel pesu- ja pudukauplus firma all „G. Oniks“.
 32. Elmar Paluste lõpetanud Tartus, Turuhoone 44, piimasaaduste ja konservikaupluse ning avanud Kuperjanovi 18-a toiduainetekaupluse firma all „E. Paluste“.
 33. August Pilli pruugitud asjade kaupluse asukohaks Tartu, Riia 8—4 (enne Kaluri 4).
 34. Jüri Pill, Päre v., Uue-Kunda t., avab rändsaeveski tegevuse firma all „J. Pill“.
 35. August Pädam'i perekonnanimeks „Kallastu“ ning tema Tallinn, Laadaplats 169, saapa ja nahakaupluse firmaks „A. Kallastu“.
 36. Mihkel Raba lõpetanud pagaritööstuse Tallinnas, Narva mnt. 17, samas asuvat pagariäri peab edasi.
 37. Oskar Rekka jätkab äritegevust, avades Kihelkonna v., Üru k., krohviliistude valmistamise ettevõtte firma all „Oskar Rekka“.
 38. B. Sabsay & Ko., Tallinn, S.-Karja 16, tööstuslikud ja kaubanduslikud agentuurid: täisühingu leping muudetud, täisosanik Margot Schreitmann lahkunud, kelle asemele astunud Georg Althausen.
 39. Salme Sang jätkab äritegevust, avades Pärnus, V.-Sauga 1, toiduainetekaupluse firma all „Salme Sang“.
 40. Linaseemneõli- ja värnitsatööstus „Astra“ Al. Saral, Tartu, Kalevi 63, prokuura antud Lõi Saral'ile.
 41. Johannes Savi jätkab äritegevust, avades Tartus, Tähe 132-b, pagariäri firma all „Joh. Savi“.

Üleriiklik Ehitusettevõte

Sauna t. 1. Telefon 447-41.

**Püstitab ja remonteerib
lgasuguseid ehitusi.**

Hoonete isolatsioonid.

Äriruimide ümberehitus.

Betoonkõnniteede ehitus.

Ehitustööde hindamine ja ehitus-
tehniline nõuanne.

42. Salme Sinisalu toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Tondi 24 (enne Kurna v., Raudalu mnt. 3).
43. Leopold Suviste lõpetanud toiduainetekaupluse Tallinnas, Oskari 4-a; kauplust Kanarbiku 17 peab edasi.
44. Rudolf Tamberg jätkab äritegevust, avades Tartus, Võru 94, liha- ja lihasaaduste kaupluse firma all „R. Tamberg“.
45. Mart Tamverk jätkab äritegevust, avades Haapsalus, Karja 5, segakaupluse firma all „Mart Tamverk“.
46. A.-S. Tartu Aiavilja Ühisus, Tartu, Puu 2, juhatuses surma läbi lahkunud Eduard Puijat, juhatusel liikmeteks valitud Leo Raudsepp ja Jaan Raudsepp, põhikiri muudetud (RTL 2 — 1939).
47. Oskar Tedresaar'e rätsepatööstuse asukohaks Tallinn, Laulupeo 21—8 (enne Tartu mnt. 81—5).
48. Johannes Tengi laevamaakleri- ja speditsooniäri f-a „John Tend“ asukohaks Tallinn, Narva mnt. 59—2 (enne Koidula 2).
49. Age Teppich jätkab äritegevust Vaivara v., Sillamäel, liha ostu-müügi alal firma all „A. Teppich“.
50. Voldemar Vaikla jätkab äritegevust, avades Tallinn, Girgensoni 27, kalakaupluse firma all „Voldemar Vaikla“.
51. Ella Vengerfeldt avanud Viljandis, Tartu 6, saapakaupluse ja peab edasi teisi ettevõtteid Tallinnas, Tartus ja Pärnus firma all „E. Vengerfeldt“.
52. Richard Veissi perekonnanimeks „Veimre“ ning tema Tallinn, Tartu mnt. 53, asuva tapeedia ja kirjutusmaterjalikaupluse firmaks on „Richard Veimre“.
7. Johannes Enno, Tallinn, Tartu mnt. 76, rohu- ja värvikauplus.
8. A. Haidak, Narva, Eha 6, metallitööstus.
9. Ida Heinra (end. nimi Hints), Nõmme, Side 18, pudu- ja kirjutustarvete kauplus.
10. A. Hennoch Restoran-hotell „Eeden“, Tartu, Aia 10.
11. Kompveki- ja šokolaaditööstus „Riko“ R. Idnurm, Tallinn, Paldiski mnt. 43.
12. Arnold Jaanson, Pärnu, Aleksandri 1, teravilja ost-müük.
13. B. Kitt & Ko., Tallinn, Narva mnt. 40—2, kosmeetika-, kummi- ja värvikaupade äri.
14. R. Kliit, Tallinn, Asunduse 9, toiduainetekauplus.
15. H. Kolk, Tartu, Kesk 7 (enne Väike-Kaar 12), toiduainetekauplus.
16. Ago Kolks, Tallinn, Oskari 3, kalakauplus.
17. J. Kuuspalu, Narva, Lembitu 4, kingsepatöötuba.
18. Juuli Käerner, Tallinn, Tartu mnt. 81, söögi-saal.
19. Bernhard Kõivu segakauplus Kuremaa v.
20. Vold. Lossman, Viljandi, Tartu 6, valmis-kleidi- ja pudukauplus.
21. O. Maripuu, Tallinn, Koidu 23, jalanõudekauplus.
22. Haja Maslovski, Narvas, Posti 57, kudumistööstus ja Kiviõlis, Kiriku 14, segakauplus.
23. Raissa Matsi, Pärnu, Riia mnt. 59, pruugitud asjade kauplus.
24. Reklaami- ja ajakirjandusekontor „Merkuur“ V. Mustel, Narva, Hermani 15.
25. M. Müürisepp, Tallinn, Narva mnt. 32, leivatööstus.
26. Pauline Noodi, Nõmme, Vabaduse pst. 140, toiduainetekauplus.
27. Edur Ojapõld, Tallinn, S.-Lasnamäe 38-a, jalgratate ost-müük.
28. B. Onno, Tallinn, Laulupeo 11, toiduainetekauplus.
29. Johannes Pallits, Urveste v., jahuveski.
30. E. Potivar, Narva, Suur-Kreenholmi 9, agent.
31. Juh. Raudsepp, Tartu Pihkva (Võru) 118, pagari- ja kondiitriäri ja -tööstus.
32. Korvööbli- ja korvide tööstus Ervin Ree, Tallinn, Vene 10.
33. E. Reinap, Viljandi, Turu 8, šokolaadisaaduste müük.
34. „Kütteaine“ D. Ring & Ko, Tallinn, Kopli 5, kütteainetega kauplemine sisemaal.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. M. Adamson, Tallinn, Öle 51, toiduainetekauplus.
2. Ida Ambros, Tallinn, Lembitu 24, toiduainetekauplus.
3. A. Baumann, Narva, Jaama 4, toiduainete- ja piimakauplus.
4. „Lammutaja“ Dehn ja Ko, Tallinn, Pikk 36—17 (enne Pärnu, Kalevi 27). varemete, hoonete ja raudkehade lammutamine.
5. Herbert F. Dunkel ja Ko, Tallinn, Lai 1, graafiline ja tehniline komisjonikontor.
6. Marie Eiland, Tallinn, Vilmsi 42, toiduainetekauplus.

Käesolevaga teeme teatavaks, et meie kontor asetseb nüüd

Kõnetraadid:
436-78 üldine
430-87 tellimised
471-23 Agfa-Foto
424-04 juhatus

VENE t. 14

Agentuur „Estaniil“

TALLINN, VENE TÄNAV 14.

Kursell & Raudsepp

35. Eduard Ruul, Jõõpre v., kraavitööd.
36. Aktsiaselts Schilling ja Volkmar, Tallinn, Kuninga 2 (enne V.-Roosikrantsi 9—2), kaubanduslik ettevõte.
37. Karl Seimann, Suigu v., segakauplus ühes õlle-müügiga.
38. „Ärisustus“ E. Sihvre, Tallinn, Lai 30, lukusepatöökoda.
39. M. Smirnov, Narva, Joala 4, muusikariistade äri.
40. Pagari- ja kondiitriäri J. Susan, Narva, Joala 10.
41. Susi, Haimre v. Märjamaa alevik, toiduainetekauplus.
42. Jaak Tankson, Tartu, Kivi 4, jalanõude-tööstus.
43. J. Tiri, Viljandi, Uueveski tee 13, toiduainetekauplus.
44. Peeter Tobias, Kuigatsi v., Puka, lina- ja viljakauplus.
45. F. Tohv ja Ko., Pärnus, Aia 4, autotarveteäri, Hommiku 2, bensiinijaam.
46. Joosep Turk, Tallinn, Luha 5, harjapuude tööstus.
47. A. Tõnismann, Tallinn, Astri 17, toiduainetekauplus.
48. Edur Vaher, Kärü v. Jõe k., segakauplus.
49. Marta Veskoja, Tallinn, Oskari 4-a, toiduainetekauplus.
50. A. Vikat, Anija v., Kehra pagariäri.
51. Karl Viks, Pärnu, Kalevi 51, autotarvete ja autoosade müük.
52. Tõnis Virula, Tori v., jahuveski.

Märtsikuu teisel poolel.

Registreeritud uued firmad:

1. Heinrich Adamson, Pärnu, Tallinna mnt. 22, jalgrataste ja raadioaparaatide müük autolt.
2. Selma Agasild, Pärnu, Riia mnt. 54, rohu- ja värvikauplus.
3. Agu kohvi- ja maitseainetetööstus, Tallinn, Tartu mnt. 81, ärip. Helmut Agu.
4. I. Ballak, Tallinn, Pronksi 6, käsitelgedel riide kudumine (rannamantli-, mööbliriie j. t.), ärip. Isak Ballak.
5. Kaubanduskontor „Virula“ Bockfeld & Ko, Tallinn, Viru 17—2, kaubanduskontor (tekstiil-ala); täisosanikud Rudolf Mager ja Nikolai Bockfeld, ühingu osakapital Kr. 500.—.
6. Kirill Cefels, Põltsamaa, Suur-Puiestee 11, õlledadu ja karastavate jookide tööstus.
7. „Import-Eestis“ F. Engel, Tallinn, Pikk 39, agentuur ja kirjastamine, ärip. Friedrich Engel.
8. A. Feiman, Tartu, Lossi 32—2, nahkade ülesost ja müük, ärip. Asriel Feiman.
9. Egon P. R. Gerretz, Tallinn, Pikkjalg 3—11, välisesindused (metall ja pudukaup), ärip. Egon-Paul-Rudolf Gerretz.
10. Väliskaubanduse usaldusühing „Intraco“ Grosholm, Tetsov & Ko, Tallinn, Vene 1, välisfirmade esindused (metallkaubad, tekstiilkaubad j. t.); usaldusühing, täisosanikud Leo Grosholm ja Teodor Tetsov; ühingu osakapital Kr. 10.000.—.
11. Vilhelmine Jaanson, Pärnu, Tallinna mnt. 20, segakauplus. (Järgneb.)

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE

7. aprillil 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		
kuld: rahas ja kangides . . .	40.844.893.74	
välisraha	18.736.651.97	
2. Vahetusraha	1.190.518.81	
3. Sisevekslid:		
kaubavekslid	9.920.670.54	
põllumajandusl.	1.744.433.09	
metsatööstusl.	30.222.68	11.695.326.31
4. Laenud:		
valitsusele	—	
teistele *)	12.968.923.48	
5. Kinnis- ja vallasvara	3.457.721.25	
6. Muud aktivad	30.678.588.97	
	<u>119.572.624.53</u>	

1. Põhikapital	5.000.000.—
2. Tagavarakapital	1.276.038.89
3. Eritagavarakapital	4.122.865.94
4. Jooksvad kohustused:	
a) pangatähed liikvel	53.966.033.—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	21.635.631.10
pankade	12.378.049.25
teised	2.776.316.57
36.789.996.92	
5. Muud passivad	18.417.689.78
	<u>119.572.624.53</u>

Kattevara vahetuskord jooksvate kohustustega: 65,65⁴/o.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 805.060.93.

JUHATUS

Välisbörsid

	L O N D O N										
	25. III	27. III	28. III	29. III	30. III	1. IV	3. IV	5. IV	6. IV	11. IV	12. IV
Dollar . . .	4.6821	4.6828	4.6828	4.6819	4.6813	4.6813	4.6826	4.6813	4.6813	4.6813	4.6807
Saksa mrk. .	11.670	11.670	11.672	11.672	11.672	11.670	11.670	11.667	11.667	11.667	11.672
Soome mrk. .	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.90	226.90
Rootsi kr. .	19.397	19.395	19.396	19.397	19.401	19.402	19.398	19.398	19.400	19.397	19.401
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.900	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901
Latt	25.25	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12
Litt	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50
Floriin	8.8218	8.8131	8.8206	8.8193	8.8193	8.8175	8.8206	8.8187	8.8193	8.8181	8.8181
Frank	176.82	176.82	176.79	176.76	176.76	176.76	176.76	176.73	176.73	176.76	176.75
Helveetsia fr.	20.830	20.820	20.840	20.832	20.885	20.877	20.865	20.877	20.878	20.875	20.875
Belga	27.837	27.840	27.837	27.817	27.825	27.835	27.820	27.832	27.828	27.822	27.817
Liira	89.05	89.05	89.02	89.02	89.02	89.02	89.02	89.02	89.02	89.02	89.—
Slott	24.84	24.87	24.93	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81
Pengö	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75	23.75
Eesti kroon .	18.25	18.12	18.12	18.12	18.12	18.12	18.12	18.12	18.12	18.12	18.12
Tšerv.	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.80	24.82	24.81	24.81	24.81	24.81
Peseeta	100 —	100.—	100.—	42.—	42.—	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25
Kuld p. u. . .	148 sh. 5 d.	148 sh. 5½ d	148 sh. 5½ d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 6½ d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 5½ d	148 sh. 6 d	148 sh. 6 d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 6½ d.
Hõbe " " . . .	20/—	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ⁷ / ₈	19 ⁷ / ₈	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ¹⁵ / ₁₆	20/—	20/—	20/—
Plaat. " " . .											

	B E R L I I N										
	28. III	29. III	30. III	31. III	1. IV	2. IV	4. IV	5. IV	6. IV	11. IV	12. IV
Naelsterling .	11.675	11.670	11.670	11.670	11.670	11.680	11.675	11.670	11.670	11.670	11.670
Dollar	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Soome mk. . .	5.145	5.145	5.145	5.145	5.145	5.150	5.145	5.145	5.145	5.145	5.145
Rootsi kr. . .	60.16	60.14	60.14	60.11	60.11	60.18	60.16	60.14	60.14	60.14	60.14
Daani kr. . . .	52.12	52.10	52.10	52.10	52.10	52.14	52.12	52.10	52.10	52.10	52.10
Norra kr. . . .	58.65	58.63	58.63	58.63	58.63	58.63	58.65	58.63	58.63	58.63	58.63
Latt	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Litt	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Floriin	132.39	132.31	132.31	132.35	132.35	132.54	132.37	132.31	132.31	132.35	132.37
Frank	66.—	66.—	66.—	66.—	66.—	66.10	66.05	66.—	66.—	66.—	66.—
Helveetsia fr.	56.02	56.01	56.02	55.90	55.95	56.07	56.07	55.90	55.90	55.90	55.90
Belga	41.95	41.96	41.96	41.95	41.95	42.10	42.02	41.96	41.94	41.95	41.95
Liira	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Eesti kr. . . .	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

13. IV 1939. a.

	Kroonid.		Kroonid
Nisupütl (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Poolsoore	100 kg 41.—
„Sampo“	100 kg 26.—	Sõre	” 42.—
„Kungla“	” 32.—	Manna	” 42.—
„Kalev“	” 34.—	Rukkijahu	” 18.00—19.50
„Eesti parem“	” 39.—	Rukkipütl	” 26.00—27.00
„Granular“	” 37.—	Nisu pehme — sõre	” 26.00—42.00
		Kaerahelbed	” 32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 5. IV 1939. a.

	Kroonid	Kroonid.
J. Puhk ja Pojad suurveski		
Jahud: rukki 100 kg	18.00—19.50	Raudvits 100 kg 26.00—33.—
" püül "	26.00—27.00	Raudplekk " 29.00—37.—
" nisu, pehme—sõre "	26.00—42.00	" tšingitud " 39.00—45.—
Kaerahelbed (Herkulo) 1 kg	—32	Raudtalad " 19.50—20.—
A/S. Rotermanni teh.:		Teras, talla, ree " 25.—
Jahud: rukki 100 kg	18.50	" vedru " 30.—
" püül "	27.—	" valu " —90.—1.—
" nisu, pehme — sõre "	25.50—42.00	Malm nr. 2 " 8.80
Nisu "	22.00—23.00	Inglistina " 460.00—470.—
Rukis "	16.00—17.00	Seatna " 40.00—45.00
Kaerad, sõõda "	12.00—13.00	Vaskplekk, punane " 180.00—240.—
Odrad, toidu "	16.00—17.00	Vaskplekk, valge " 160.00—200.—
Seemned: ristikehina, pun. hil. "	90.—	Tsinkplekk " 75.00—80.—
" timuti "	110.—	Masinaõli, " 21.00—22.—
Herned, toidu, rohelist "	21.00—30.00	" Ameerika " —
Riis, Burmah il "	46.00—47.00	Mootoriõli, Ameerika " 38.00—70.—
Kartulitärklis „Supérieur“ "	28.—	" Poola " —
Sirup, kartuli, 42% "	31.00—33.00	" Autoõli, Ameerika ja Daani " 42.00—135.—
Glükoos "	31.00—33.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-
Margariin, kodumaa, "	69.00—75.00	teõli, tsistern. 1000 kg 65.00—70.—
Kakao, Hollandi 1 kg	1.80—2.40	Tsilindriõli, Ameerika 100 " 30.00—50.—
" Eesti "	1.00—2.30	Nafta, Vene " 12.00—12.50
Kohv, Rio, Santos jne. "	2.65—3.30	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid " 14.00—15.00
" Kesk-Ameerika sordid "	4.75—5.75	" Ameerika " —
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon "	5.60—6.—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-
Tee, laht., oranž Pekoe, Java "	5.00—5.50	tööst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr. —32
Sidrunid kast	18.—19.—	Autobensiin " —32
Apelsinid "	22.—23.—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, „Estolin“,
Suhkur, peenike, Englise 100 kg	46.75—47.—	tsistern. tr. Tall. ühes teedemaks. " —32—34
" Poola "	46.25—46.50	Bensiin, I s., välisbensiin " —34—35
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Pesusooda, kodumaa 100 kg 8.50—9.00
Irboska ja Narva "	2.70—2.90	Seebikivi " 28.50—29.50
" Saksaa, fr. Tallinn "	2.50—2.70	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg 6.50
" Vene "	2.50—2.70	" tsinkvalge, välism. 100 " 39.00—43.—
Heeringad: Šoti „Matties“, Isort tünn	43.00—46.00	" tinavalge, " 73.00—77.50
" „Matfulls“ "	44.00—48.00	" ooker, " 19.00—24.—
Liha, sea, I sort 1 kg	00.75—00.80	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu
Liha, looma, I sort "	00.43—00.60	Superfosfaat 18/20 ^{0/0} , inglise 100 kg 5.55
Õlikoogid, linaseemne 100 kg	13.50—14.25	" rootsi " —
Sojatangud "	14.75	" hollandi " 5.55
Nisukliid "	10.—	" vene " 5.45
Maapähklikoogijahu "	15.—	" " lahti-
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn 1000 kg	35.—	" selt, fr. piir " 4.65
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn "	29.—	Toomasjahu 15 ^{1/20} 0 " —
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. 1000 kg	50.—	Segafosfaat 22/23 ^{0/0} " 4.65
Kütteturvas (A/s., „Eesti Turbat.“) "	10.—	Eesti fosforiit 25/27 ^{0/0} " 3.35
Põlevkivi, netto "	9.—	Kaalisool 40 ^{0/0} " 11.70
Kütteõli, netto "	58.—	Kainiit 14 ^{0/0} " —
Raskeõli A. B. C. 100 kg	8.—	Lubisalpeeter 15 ^{1/20} 0 " 14.75
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Tšiilisalpeet. 16 ^{0/0} (terakujuline) " 15.50
tünnid br. "	9.75	Lubiammoonsalpeeter 20.5 ^{0/0} " 17.—
" netto "	10.25	Väävelhapuammoonium 20.6 ^{0/0} " 15.—
Asfalt emulsioon " netto	10.25	Nitrofoska (14:14:18 ^{0/0}) " 24.50
Asfaltmastiks " "	5.75	Põllugips, jahvatatud, fr. Irboska " 2.—
Katuselakk, vaatides, br. "	10.25	Tsement,
Fenolaat, netto	5.25	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere 5.85
Karbolineum „Estokarbolineum“		" paberikottides " 5.15
A. B. C. netto "	8.75—11.75	Kriit, pestud 100 kg 4.00
Ranalakk, netto 100 kg	16.75	Kivitorv " 14.00—22.50
Immutusõli D. C., netto "	7.75—8.75	Puutorv " 20.—
Maanteõli "	7.00	Lubi, Tallinn, 1000 kg 33.—
Viljapuu-karbolineum, netto ltr	0.30	" fr. Tamsalu " 22.—
Mootorpetrooleum, kg	0.15,5	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska " 30.—
Mootornafta "	0.12,5	" krohvimise, fr. v. Tallinn " 42.—
Diiselnafata "	0.12,5	Telliskivi, I s., fr. Tallinn 1000 tk. 42.—
Putukamürk „Puttox“ "	1.50	Silikaat, I s., fr. vabrik " 40.—
Raud, sordi 100 kg	21.50—26.—	

	Kroonid
Tulitikud, originaalkast (5000 toosi) kast	125.—
Tallanahk, Eesti nahast . . . 1 kg	2.30—2.70
Tallanahk, Ameerika, I s. . . .	2.60—2.90
Linaseemneõli 100 kg	57.—
Värnits 100 kg	57.—
Piirit., puh., eksp. (ekskl.v.) fob. Tall. hl/alk	40.00—42.00
Paber, rotatsiooni 100 kg	23.20
Puuvillane riie, Bjas, netto . . . mtr.	0.52—0.62
" " Mitkal " " "	0.40—0.53,5

Lambavilli 15. VIII 36. a.
 " I sort 1 kg Kr. 3.55
 " II " " " 2.80
 " III " " " 2.05

Või. 12. IV 1939. a. Tendents: vaikne.
 1. sort 1 kg Kr. 1.60, mis on tulnud sisse 3. — 9. IV 1939.

Lambaliha 12. IV 1939. a.
 Eksporditava värskelambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 110—115 senti kg.

Peekonsigade nädalahinn. Tallinnas 8. IV 1939. a.
 Peekonsigade tapakaal.: 2. IV 1939 — 8. IV 1939. a.

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.92	0.87		
55,5—59 "	0.87	0.83		
72,5—75 "				Siseturu-hinnad
75,5—80 "	0.83	0.79		

Elussigade hindadeks noteeriti:
 100—120 kg raskused 61 s. eluskaalu kg.
 121—160 " " 67 " " "
 161 ja raskemad 61 " " "

Kanamuna d. Tendents: ekspordimunadel langev.
 6. IV 39.
 1 kg ekspordimune fr. kogumispunkt Kr. —.70
 1 " siseturumune " " Kr. —.60

Piim. 3. IV 1939. a.
 Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:
 I valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües 12 s. ltr.
 I valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües 11 " "
 II valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües 10 " "
 II valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües 9 " "

Juust. 12. IV 39. Tendents: kindel.
 Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn

	Eksportjuust	Siseturujuust
Šveitsi juust kuni 80 kg ratas ja üle		
sort 12 A 120 senti kg	110 s. kg	Šveitsi 0.85—1.25
" 12 B 117 " " "	107 " "	Holl. 0.95—1.05
" 11 A 118 " " "	108 " "	Backst. 0.95—1.05
" 11 B 115 " " "	105 " "	Tilsiti 1.05—1.15
" 10 A, B, C 106 " " "	106 " "	
	Konserv.	35% rasva 100—110
		45% " 120—160
		50% " 150

Lina d. 31. III 39. Tendents: püsiv.
 Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Lina, ristna R	133	131
hoffsdreiband HD	124	122
dreiband D	115	113

	Kroonid
ordinäärdreiband OD	106 104
liivi ordinäärdreiband LOD	97 95
takupraak H	88 86
Takud I 1 kg	86
" II "	76
" III "	66
" ehituse "	15—20

Kartulid. 3 IV 1939. Tendents: püsiv
 Sõõgikartul: Virumaal kv.
 raudteejaamades 3.20—3.30 "
 Seemnekartul: „Majesteet“ "
 „Varajane kollane“ "
 „Bintje“ "
 „Yorgi hertsog“ "

Tööstuskart.: tärkliisv. 13—16 s. t. kg või piiritusevabrikuis 2.60—3.20 "

Kalad. Ekspordikõlvulised fr. rannik. 3. IV 1939.
 Lõhe (marjaga) värskel, kaal alat. 6 kg. — Tend.: —
 Lõhe (niisaga) värskel, kaal alat. 6 kg. —
 Angerjas, elus, rändangerjas, kaal alates 400 g. — s. kg. Tendents: —
 — do — eluspaigaangerjas, " "
 Koha, värskel, alates 38 cm, " "
 kaal kuni 1 kg 1.10 s. kg. kindel.
 Koha, kaal 1—3 " — " "
 Haug, mere, värskel, valik 1—3 kg — s. kg. " "
 Haug, valik 1—3 kg 50 s. " "
 Latik, värskel, alat. 800 gr. 43 " "

Aiasaadused. 24. III 39. a.
 Öunad: sügissord., ekspordikõlv., pakkimiskuludeta fr. Tallinn

Sügissordised Antonovka-sordilised öunad
 Jõhvikad: ekspordikõlv., fr. Tallinn, pakkimiskuludeta Tendents: püsiv.
 Sigurid: ekspordikõlv., fr. kogumisp. —.17,5 s. kg. Tendents: püsiv.
 Sibulad: ekspordikõlvulised fr. kogumisp. —.16 s. kg. Tendents: püsiv.
 Kurgid: konservitud, ekspordikõlvulised, ca 5 kg plekknõu 2.80. Tendents: kindel.
 Kaseiin. 3. IV 39.
 Toorkaseiin I s. 1 kg fr. piimatalitus. Kr. —.13.
 " II " " " " " —.11.
 Tendents: vaikne.

Toornahad 12. IV 1939.
 Hinnad on maksvad vastuvõtu-punkt 23.—28. II 1939. a.

Hobusena had: soolatud, 17 kg ja üle; värsked 20 kg ja üle Kr. 11.— tükk
 soolatud, alla 17 kg; värsked, alla 20 kg 8.— "
 praak 5.— "
 Tendents: kindel.

Veisena had:
 värsked I " —.70 kg
 " II " —.63 "
 " praak " —.50 "
 soolatud I " —.82 "
 " II " —.74 "
 " praak " —.60 "
 Tendents: kindel.

Vasikanahad: kerged, värskelt kuni 3½ kg ja kuivad " 3.50 tükk
 rasked, värskelt kuni 3½ kg ja üle " 1.10 kg
 praak " 1.75 tükk
 Tendents: kindel.

Lambanahad:	
I OJ	Kr. 3.35 tükk
II J	” 3.00 ”
III L	” 2.25 ”
IV K	” 1.75 ”
V praak	” —.60 ”
Tendents: kindel.	

Karusnahad 5. IV 1939.

fr. vastuvõtupunkt	
I Kasvanduse karusnahad	Kr. — tk
II Jahi karusnahad:	
metsjänes täisväertuslik (1/1)	” —.40 ”
punane rebane (1/1)	” 16.— ”
tuhkur (1/1)	” 5.75 ”
nirk (1/1)	” 3.— ”
naarits (1/1)	” 17.— ”
Tendents: püsiv.	

III Hõberebase nahad:

1) mustad ja tumedad täisväert. (1/1) Kr. — tk.	
2) 1/4 hõbe ” (1/1) ” — ”	
3) 1/2 ” ” (1/1) ” — ”	
4) 3/4 ” ” (1/1) ” — ”	
5) täishõbe täisväertuslik (1/1) Kr. — tk.	
6) vigastatud ” — ” — ”	
Tendents:	

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 12. IV 1939

Palgid: kuusk ja määnd thm. kr.	15.00—16.—
Plokk-palgid	30.00—33.00
Paberipuud sulfiit r.-m.	8.00—9.90
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats	5.65
Paberipuud — sulf. haab. Kehra laduplats	5.65
Toepuud	7.00—8.00
Pakud: kask thm.	16.00—30.00
lepp I sort	32.—
lepp II sort	18.—
haab I sort	35.—
” II ”	25.—

saar thm. Kr.	18.—30.—
Prussid	” 34.00—36.00
Saetud materjal: plangud + 25% laudu: alus 7”:	
” kuusk u/s	” 38.—
” ” IV sort.	” 34.—
” määnd u/s	” 36.—
” ” IV sort.	” 32.—
Kastilauad	” 50.00—60.00
Krohvilistud	” 29.00—38.00
Liiprid 15 cm × 25 cm × 270 cm ” ”	” 3.—
Tendents: tõusev.	

Prahid.**Lina**

Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk.	14.25
” — Gent 1016 ” sh.	29/-
” — Dundee ” ”	38/45/-

Puumaterjalid.

	Standard	
Tallinn—London	” sh.	32/6
” — Hull	” ”	36/-
” — Manchester	” ”	45/-
” — Grangemouth	” ”	31/-
” — Belfast	” ”	45/-
” — Dundee	” ”	32/6
” — Antwerpen	” ”	37/-
” — Gent	” ”	37/-
” — Rotterdam	” ”	35/-
” — Amsterdam	” ”	40/-

Segakaup.

Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk.	18.00—30.—
” — London 1016 kg sh.	17.00—35.—
” — Stokholm 1000 kg Rkr.	11.00—30.—
” — Stettin, või, tinn Rmk.	1.50
” — London ” sh.	2/6

Kartulid

Tallinn—Stokholm	1000 kg 6.50
----------------------------	--------------

Toiduainete turg

London. 6. IV 1939

Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
iiri sh.	83/-—94/-
Daani	” 96/-
Hollandi	” 87/-
Eesti	” 83/-
Rootsi	” 87/-
Poola	” 83/-

Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg	
Northern Manitoba £	25/7 ¹ / ₂
Rosario Santa Fe	” —

Jahu, kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg	
Good Canadian sh.	11/6

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg ”	6/3—6/6
---	---------

Kaerad, ” ” ” = 50 kg ”	5/9
--------------------------------	-----

Linad, cif per tn.	
Livonian, Basis Risten £	84/-
Tows Soviet	”

Manchester.	
Või. 6. IV 1939.	
Eesti sh.	120/- — 122/-
Läti ”	120/- — 122/-

Soome sh.	124/- — 126/-
Rootsi	” 126/- — 128/-
Daani	” 133/- — 136/-
Uus-Meremaa, finest	” 118/-
” ” first	” 115/-

Hamburg.**Nisu.**

Sisemaa, 50 kg eest	—
Manitoba I, cif 100 kg eest term.	—
Hard Atlantic	\$ 2.96

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis sh.	—
” ” Amsterdamis	” —

Suhkur.

Toores sh.	6/6 ¹ / ₄ —6/7 ¹ / ₂
Belgia	” 8/-
Poola	” 7/9
Hollandi	” 8/3

Riis, Burmah II. Rmk.	—
--------------------------------------	---

E. A.-K. U. ERAHAIGLA

Narva mnt. 6-a, telefon 428-80.

VESIRAVILA

Avatud kella 9-11 ja 4-7.

Ravitakse närvinõrkust, unepuudust, närivalusid, migreeni, nävipõletikke, neuroose, lihaste-, liigendite- ja luuhaigusi, liigrasvumist, impotentsi, verevaesust, kroonilist bronhiiti, kõrgendatud vererõhumist, arterioskleroosi, südamehaigusi, kroonilist kõhukinnisust, neeru-, põie- ja naistehaigusi. Pärimi-, söehappe-, merisoola-, mannikstrakti-, kodumaa tervismuda, raba-, vahu- ja neljaraku-vannid. Charcot-, mantel-, šoti- ja aurudušid. Istevanni, valguskapp, aurukapp ja diatermia tervismudaga.

Aresti kõnetunnid kella 10-11 ja 1/2 7-7.

Metallitööstus

G. VILLEMS

TALLINN, Kappeli 9

Telefon 313-99

Teadaanne:

Ilmus müügile

A ja D VITAMIINE

s i s a l d a v

taimevõi „UNO“

TAIMEVÕI- JA ÕLIDETEHAS „OLIVIA“, K. DETERT,
TALLINN, VOLTA 3, TELEFON 431-97

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda.

Vastutav toimetaja H. ANTO.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk 2. 1939.